

**Oikaisuvaatimus sivistysvaliokunnan päätöksestä SIVVLK § 17 8.2.2021 (B) /
Omprövningsbegäran av bildningsutskottets beslut SIVVLK § 17 8.2.2021 (B)**

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 25.03.2021 § 38

65/12.00.00/2021

Valmistelija / Beredare: Sivistysjohtaja / Bildningsdirektör Jukka Pietinen,
jukka.pietinen(at)sipoo.fi

██████████ (jatkossa valittaja) on jättänyt kuntaan 8.3.2021 oikaisuvaatimuksen, joka koskee sivistysvaliokunnan päätöstä SIVVLK § 17 8.2.2021 laajentaa kielikylypyopetus Etelä-Sipooseen elokuussa 2021.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kunnan jäsen on:

- henkilö, jonka kotikuntalaisissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on (kunnan asukas);
- yhteisö, laitos ja säätiö, jonka kotipaikka on kunnassa; sekä
- se, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa.

Yhteisöjä ovat esim. seurakunnat, kuntayhtymät, osakeyhtiöt, osuuskunnat ja yhdistykset. Oikeushenkilön kotipaikka määräytyy yleensä sääntöjen, yhtiöjärjestyksen, perussopimuksen tai vastaavan perusteella.

Oikaisuvaatimusaika ja päätöksen tiedoksianto

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Muutoksenhakuajan laskemiseen sovelletaan lakia säädettyjen määräaikain laskemisesta. Seuraavat määräaikain säännökset on otettava huomioon:

- sitä päivää, josta muutoksenhaku aika lasketaan alkavaksi, ei lueta määräaikaan,
- jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkipäivä, muutoksenhakemuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen ja
- muutoksenhakemus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Sivistysvaliokunnan 8.2.2021 kokouksen pöytäkirja julkaistiin kunnan kotisivuilla 16.2. Näin ollen kokouksen asioiden oikaisuvaatimusaika päättyi 9.3.2021

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan kuntalakia ja lisäksi hallintolain säännöksiä toissijaisina ja täydentävinä. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viivytyksettä, mikä tarkoittaa yleensä sitä, että asia on valmistelun jälkeen pyrittävä ottamaan toimieliimen seuraavaan kokoukseen.

Oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta seuraavissa tilanteissa:

- jos päätös, johon oikaisua haetaan, koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa,
- jos oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole asianosainen eikä kunnan jäsen tai
- jos oikaisuvaatimusaikaa ei ole noudatettu.

Oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen on sidottu niihin vaatimuksiin, joita oikaisuvaatimuksessa esitetään, eikä se voi käsitellä asiaa laajemmin. Toimielin voi oikaisuvaatimusta käsitellessään muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimukseen annettavassa päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Oikaisuvaatimukseen annetusta ratkaisusta voi tehdä valituksen hallinto-oikeudelle. Valitusoikeus on lähtökohtaisesti vain sillä, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös muuttuu oikaisuvaatimuksen johdosta, voivat muutkin kunnallisvalitukseen oikeutetut valittaa siitä.

Koska valittaja on Sipoon kunnan jäsen ja oikaisuvaatimus on jätetty ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä, oikaisuvaatimus käsitellään.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Valittaja toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että sivistysvaliokunnan päätös 8.02.2021 koskien kielikylvyn laajentumista Etelä-Sipooseen on tehty vastoin lakia ja vastoin hyvää valiokunnan toimintatapaa. Hän vaatii, että päätös kumotaan ja laajentaminen toteutetaan virkamiesten tekemän alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti siten, että kielikylpyopetus Etelä-Sipoossa vuosiluokille 1–6 alkaa syksyllä 2024 tai kokouksessa esitetyllä tavalla, jolloin aloitus olisi syksyllä 2023 riittävän suurelle ryhmälle.

Valittaja toteaa lisäksi, että päätös on tehty vastoin hyvää toimintatapaa ja mahdollisesti myös vastoin lakia. Siksi hän vaatii lisäksi, että seuraavat kohdat tutkitaan ja toimitaan siten, että sivistysvaliokunta noudattaa päätöksissään hyvää hallintotapaa ja lakia.

Asian selvittäminen

Valittaja esittää oikaisuvaatimuksessaan yhdeksän kohtaa, jotka käsitellään valittajan oikaisuvaatimuksessa esitetyssä järjestyksessä.

Kohta 1. Sivistysvaliokunnan pöytäkirjasta ei näe sitä, että marraskuussa tehty päätös on kumottu laittomana. Pöytäkirjassa ei ole mainintaa aiemman virheen korjaamisesta. Kuitenkin oppilaaksiottoaika on pidennetty aiempien päätösten nojalla ja tämä ei mitenkään käy ilmi pöytäkirjassa. Tämä on vastoin hyvää hallintotapaa.

Käsittely:

Viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut hallintolain 50 § mukainen menettelyvirhe. Asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Uuden päätöksen tiedoksisaannista alkaa kulua uusi muutoksenhaku-aika.

Koska sivistysvaliokunnan 18.11.2020 pidetyssä kokouksessa kielikylpyopetuksen laajentumisesta koskevan asian § 73 käsittelyn yhteydessä tapahtui hallintolain 50 § mukainen menettelyvirhe, päätös kumottiin valitusajan päättymisajankohdan jälkeisessä seuraavassa valiokunnan kokouksessa (SIVVLK 21.01.2021 § 11).

Kun päätös kumotaan, sitä ei sen jälkeen ole olemassa. Asian käsittely jatkuu siten, että päätöksenteossa palataan kumottua päätöstä edeltävään tilanteeseen. Tästä syystä kyseisessä tapauksessa palattiin suomenkielisen koulutusjaoston sivistysvaliokunnalle antamaan esitykseen, jonka pohjalta sivistysjohtaja laati sivistysvaliokunnalle uuden päätösesityksen.

Kumottu päätös ja sen kumoava päätös ovat kuntalaisten nähtävissä asianmukaisesti kunnan kotisivuilla sivistysvaliokunnan 21.1.2021 pidetyssä pöytäkirjassa.

Sivistysvaliokunnan päätöstä (SIVVLK 8.2.2021 §17) koskevassa esittelytekstissä todetaan selkeästi, miten opetukseen jo ilmoittautuneiden oppilaiden kohdalla toimitaan: "Koska päätös toiminnan aloittamisesta tehdään sen jälkeen, kun ilmoittautuminen Sipoon kunnan perusopetuksen 1. vuosiluokalle on päättynyt, Etelä-Sipoon kielikylpyopetuksen ilmoittautuminen tulee määritellä siten, että huoltajilla on tosiasiallinen mahdollisuus ilmoittaa lapsensa opetukseen. Jo aikaisemmin tehdyt ilmoittautumiset huomioidaan, niitä ei tarvitse uusia."

Asiassa tehdyssä päätöksessä todetaan seuraavaa: "Opetusryhmiä lisätään lukuvuosittain kuudenteen vuosiluokkaan asti. Toiminnan käynnistymisen edellytyksenä on, että opetukseen ilmoittautuu 12.3.2021 mennessä vähintään 8 vuosiluokkien 1–2 oppilasta. Jo aikaisemmin tehdyt 11 ilmoittautumista huomioidaan, niitä ei tarvitse uusia."

Kohta 2. Kutsu huoltajien kuulemistilaisuuteen, joka järjestettiin 17.11.2020 lähetettiin tulevien 1-luokkalaisten vanhemmille 11.11.2020 ja tuleville 2. luokkalaisten vanhemmille 12.11.2020 eli alle viikko ennen kuulemistilaisuuden järjestämistä. Tämä on selkeästi vastoin hyvää hallintotapaa.

Käsittely:

Kuntalaki määrittelee yleisellä tasolla, miten kuntalaisille tulee antaa mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon. Lain perusteella kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on lähtökohtaisesti oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja*
- 2) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;*
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;*

4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua. (Kuntalaki 22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet)

Kuntalaki edellyttää, että kunnan toiminnasta tiedotetaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämisestä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Lisäksi kunnan on huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa. Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet. (Kuntalaki 28 § Viestintä)

Hallintolaissa määritellään, miten asianomaiselle annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi ennen häntä koskevan päätöksen tekoa. Laki edellyttää, että asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Edunvalvojan, huoltajan tai muun laillisen edustajan käyttäessä puhevaltaa on kuultava hänen päämiestään ja vastaavasti päämiehen käyttäessä puhevaltaa on kuultava edunvalvojaa, huoltajaa tai muuta laillista edustajaa, jos kuuleminen on tarpeen päämiehen edun vuoksi tai asian selvittämiseksi. (Hallintolaki 35 § Päämiehen ja edunvalvojan tai huoltajan kuuleminen)

Hallintolaki edellyttää, että asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemista koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin. (Hallintolaki 36 § Kuulemisesta ilmoittaminen)

Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Tiedot suullisesti esitetyistä vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun, on kirjattava tai muulla tavoin rekisteröitävä. (Hallintolaki 47 § Tietojen kirjaaminen)

Koska kielikylpyopetuksen laajentumisessa Etelä-Sipooseen on kyse kunnan palveluverkon muuttamisesta, kuulemisen perusteena on kuntalaki. Koska ehdotetun toimenpiteen seurauksena Etelä-Sipoossa asuvien kielikylpyesiopetuksen oppilaiden lähikoulu muuttuu, kuulemisissa noudatettiin myös hallintolakia.

Kielikylpyopetuksen laajentamista koskevasta palveluverkon muutosehdotuksesta ilmoitettiin kuntalaisille kunnan kotisivuilla.

Metsärinteen päiväkodissa kielikylpyesiopetuksessa ja 4–5 –vuotiaiden kielikylpyryhmissä olevien lasten huoltajille jaettiin asiaa koskeva tiedote.

Lisäksi Leppätien koulun 1. luokan eteläsipoolaisten oppilaiden huoltajille tiedotettiin mahdollisuudesta siirtää oppilas jatkamaan opintojaan Etelä-Sipoossa lukuvuoden 2021–2022 alusta. Tiedotteessa todettiin, että siirtyminen Etelä-Sipooseen on vapaaehtoista.

Huoltajille ja kuntalaisille yleisesti järjestettiin asiaa koskeva tiedotus- ja kuulemistilaisuus Sipoonlahden koulun tiloissa 17.11.2020. Tilaisuuteen osallistui runsaslukuinen joukko kuntalaista. Tilaisuudessa esitetyt kannanotot kirjattiin ylös ja ne liitettiin tilaisuudesta laadittuun muistioon. Se toimitettiin sivistysvaliokunnan kokoukseen nähtäväksi.

Huoltajille tarjottiin myös mahdollisuus esittää näkemyksensä asiasta kirjallisesti. Määräaikaan 17.11. 2020 klo 16.00 mennessä useat huoltajat toimittivat kuntaan kannanottonsa. Ne toimitettiin sivistysvaliokunnan 8.2.2021 pidettyyn kokoukseen nähtäväksi.

Asiasta tiedottaminen, kuntalaisten osallisuus ja kuulluksi tuleminen varmistettiin siten ennen varsinaisen päätöksen tekemistä sekä kunta- että hallintolain mukaisesti. Se, että useat huoltajat esittivät asiasta kirjallisesti näkemyksensä ja asiaa koskevaan tiedotus- ja kuulemistilaisuuteen osallistui sekä esiopetukseen, ensimmäiselle luokalle että toiselle luokalle siirtyvien oppilaiden huoltajia, osoittaa, että huoltajilla oli tosiasiallinen mahdollisuus tulla kuulluksi ja vaikuttaa ennen kuin sivistysvaliokunta teki asiaa koskevan päätöksen.

Kohta 3. Päätöksessä ei ole huomioitu asiantuntijoiden mielipidettä. Esittelijänä toimi Sipoon sivistysjohtaja X, joka ei ole kielikylvyn asiantuntija. Hän ei ole pätevä kielikylpyopettaja eikä hänellä ole kokemusta kielikylvyn opettamisesta. Leppätien koulun rehtori Y on arvostettu kielikylvyn asiantuntija ja hänen mielipidettään ei kuultu Sivistysvaliokunnan kokouksessa. Sipoosta löytyy suuri määrä päteviä kielikylpyopettajia, ja he eivät kannata kiirehdittyä aikataulua sillä silloin aloittava oppilasmäärä on niin pieni, että opetus on koko alakoulun ajan yhdysluokkaopetusta. Yhdysluokkaopetus ei ole kielikylvyssä pedagogisesti perusteltua sillä kielelliset tavoitteet on mahdotonta saavuttaa eri-ikäisten oppilaiden opiskellessa samassa luokassa koko alakoulun ajan.

Käsittely:

Kuntalain 90 § kohdan i mukaisesti Sipoon kunnan hallintosäännön 9 §:n 4. kohdassa todetaan, että sivistysvaliokunnan esittelijänä toimii sivistysjohtaja tai tämän sijainen. Koska kyseessä olevan päätöksen kohdalla sivistysjohtaja ei ollut esteellinen eikä muutenkaan estynyt suorittamaan virkatehtäväänsä, hänen virkavelvollisuutensa oli toimia asian esittelijänä. Esittelyn kohdalla asiassa on toimittu asiasta annettujen säädösten, päätösten ja ohjeiden mukaisesti.

Toimielimellä on oikeus kuulla asiantuntijoita, mikäli se niin haluaa. Asiantuntijoiden kuuleminen ei ole edellytys päätöksen teolle. Sivistysvaliokunta ei esittänyt asiaan käsiteltäessä haluavansa kuulla Leppätien koulun rehtoria. Tämä ei estänyt päätöksen tekemistä eikä toimenpiteen myötä syntynyt hallintolain 50 § mukaista menettelyvirhettä.

Yhdysluokkatoiminta käsitellään kohdassa 9.

Kohta 4. Sekä kuulemistilaisuudessa että sivistysvaliokunnalle lähetetyissä kommentteissa suuri osa vanhempia vastustaa kiirehdittyä aikataulua eikä tätä ole huomioitu sivistysvaliokunnan kokouksessa millään tavalla. Pöytäkirjaan ei ole kirjattu mitään mainintaa vanhempien mielipiteistä tai vastustuksesta.

Käsittely:

Asiaa koskevasta pöytäkirjasta ilmenee selkeästi seuraavaa: "Kultalaisten asiasta esittämät lausunnot ja kuulemistilaisuudesta laadittu muistio on toimitettu tiedoksi sivistysvaliokunnan jäsenille ennen asiaa koskevaa kokousta, ja ne ovat kokouksen aikana valiokunnan jäsenten nähtävänä." Asia on siten asianmukaisesti kirjattu kokouksen pöytäkirjaan, ja sivistysvaliokunnan jäsenillä on ollut tosiasiallinen mahdollisuus ottaa kannanotot huomioon ennen päätöksen tekemistä.

Kohta 5. Perusopetuksen on oltava tasa-arvoista. Etelä-Sipooseen syksyllä 2021 aiheuttaa jo ensimmäisenä vuotena kuluja vähintään 45 000 euroa ja samaan aikaan Sipoossa lakkautetaan säästötoimien vuoksi Sipootunnit. On vastoin tasa-arvon periaatetta, että yhteen pieneen opetusryhmään panostetaan taloudellisesti valtavasti samaan aikaan, kun toisilta säästetään ja heillä ei ole mahdollisuuksia vastaavaan panostamiseen. Sipoossa on useita oppilaita, joilla on tarve ja päätös pienluokkaan, mutta heille ei ole tarjota pienluokkapaikkaa (mm. Sipoonjoen koulussa on tällaisia oppilaita). Kuitenkin sivistysvaliokunnan päätös on järjestämässä pienluokkaopetusta vastaavan opetuksen oppilaille, joilla ei ole tarvetta pienluokkaopetukseen. Tämä on vastoin perusopetuslain henkeä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta. Lisäksi Suomessa opinto-ohjaajien suositusmäärä oppilaita kohden on 1 opinto-ohjaaja 200 oppilasta kohden. Sipoonjoen koulussa on noin 340 oppilasta ja Kungsvägens skolassa suunnilleen yhtä paljon ja molemmissa kouluissa on vain yksi opinto-ohjaaja eli kummassakin koulussa on yhtä opinto-ohjaajaa kohden lähes kaksinkertainen määrä oppilaita valtakunnalliseen suositukseen nähden. Mikäli kielikylvyn laajentaminen toteutetaan nykyisessä taloudellisessa tilanteessa, ei yhdenvertaisuusperiaate toteudu. Muissa kouluissa tuntiresurssia pienennetään ja ryhmäkoot ovat usein liian suuria (Sipoonjoen koulussa opetetaan fysiikkaa ja kemiaa jatkuvasti ryhmissä, joiden koko on yli 16 eli yli valtakunnallisen suosituksen).

Käsittely:

Kuntalaki edellyttää, että valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa

tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. (Kuntalaki 110 §)

Sipoon kunta on laatinut edellä mainitusti vuoden 2021 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2021–2023. Talousarvion laadinnan yhteydessä kunnan taloutta tasapainotettiin mm vähentämällä perusopetuksessa annettavan opetuksen määrää siten, että jatkossa Sipoossa annetaan valtakunnallisen perusopetuksen tuntijaon mukaisesti opetusta. Muutoin vuoden 2021 talousarvion myötä perusopetukseen ei osoitettu talouden sopeuttamistoimenpiteitä, joiden seurauksena opetusryhmien kokoa pitäisi suurentaa tai annettavan opetuksen määrää muulla tavalla vähentää.

Perusopetuslain mukaan erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muusta perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta. Erityisopetus järjestetään oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioon ottaen muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa. (Perusopetuslaki 17 §). Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden luvussa 7 määritellään tarkemmin, miten oppimisen ja koulunkäynnin tuki toteutetaan.

Sipoon kunta tarjoaa pienluokkaopetusta perusopetuslain ja sen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen ja oppimisen turvaamiseksi se on välttämätöntä. Kunta myös kehittää aktiivisesti erityisopetusta. Mm. erityisopetuksen virkarakennetta on tarkistettu vuoden 2021 alussa.

Perusopetuslain 11 a § mukaisesti oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta. Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus).

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla. (Perusopetuslaki 11 a §)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 14.4.14 määritellään tarkemmin, miten oppilaanohjaus tulee toteuttaa käytännössä.

Säädökset eivät määrittele, kuinka monta oppilasta saa yhdellä oppilaanohjaajalla olla ohjattavana. Kuten valittaja toteaa, opinto-ohjaajien ammatillinen järjestö on antanut asiasta suosituksen. Opetuksen järjestäjällä on oikeus päättää, miten se huomioi suosituksen. Oleellista on, että perusopetuslain ja siihen perustuvan perusopetuksen

opetussuunnitelman perusteiden velvoitteet toteutuvat jokaisena koulupäivänä.

Sipoon perusopetuksen koulut saavat lukuvuosittain käyttöönsä tuntikehyksen, jossa määritellään koulun opetukseen käytettävä resurssi. Koska kunnan vuoden 2021 talousarvio ei edellytä talouden sopeuttamistoimenpiteitä kuluvana vuonna, perusopetukselle osoitetaan yhtä suuri kokonaistuntiresurssi lukuvuodelle 2021–2022 kuin lukuvuonna 2020–2021 on käytössä. Tulevana lukuvuotena koulut saavat yhtäläisin perustein jaetun resurssin käyttöönsä. Keskeinen jakoperuste on koulun oppilasmäärä ja vuosiluokat, joilla opetusta annetaan. Kielikylpyopetuksen laajentamisesta aiheutuvat kustannukset olivat valtuuston tiedossa, kun se hyväksyi (VAL 7.12.2020 § 87) vuoden 2021 talousarvion. Kielikylpyopetuksen laajentamisella ei ole vaikutusta kouluille lukuvuodeksi 2021–2022 jaettavaan resurssiin.

Rehtori laatii yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa suunnitelman, jossa määritellään tuntikehyksen käyttö osana koulun lukuvuosittaista työsuunnitelmaa. Sipoon kunnan hallintosäännön 26 § mukaisesti koulutusjaostojen tehtävänä on hyväksyä työsuunnitelmat. Tuntikehyksen käytössä tulee noudattaa voimassa olevia säädöksiä ja ohjeistuksia.

Matemaattisten Aineiden Opettajien Liitto, MAOL ry esittää, että opetusryhmäkoot fysiikassa ja kemiassa ovat peruskoulussa enintään 16 oppilaan kokoisia. Kuten oppilaanohjauksen kohdalla, kyseessä on suositus, jota kunta voi noudattaa. Opetusryhmän koosta ei ole annettu virallista ohjeistusta. Oleellista on, että kyseisten oppiaineiden opetus toteutetaan siten, että kokeellinen opetus voidaan toteuttaa turvallisesti.

Kohta 6. *Sivistysvaliokunnan päätös on vastoin suullista sopimusta koskevaa lakia. Sivistysvaliokunnan päätös määrittää, että nopeutetulla aikataululla aloitettavan kielikylpylaajennoksen oppilaaksiottoalue määräytyy Sipoonlahden koulun oppilaaksiottoalueen mukaan ilman poikkeusta. Kuitenkin Sipoon kunta on tehnyt vuonna 2014, 2015 ja 2016 syntyneiden lasten vanhempien kanssa suullisen sopimuksen siitä, että lasten lähikoulu tulee olemaan Leppätien koulu Nikkilässä. Suullinen sopimus on tehty ensimmäisen kerran, kun vanhemmat ovat olleet läsnä kielikylvyn esittelytilaisuudessa ja suullinen sopimus on varmistettu vielä, kun lapsen vanhemmat ovat ottaneet vastaan paikan kielikylpypäiväkodissa. Suullisen sopimuksen sitovuus on varmistettu Suomen laissa ja sen tarkoitus on pitää huoli heikommassa asemassa olevasta sopimusosapuolesta. Tässä tapauksessa vuosina 2014, 2015 ja 2016 syntyneiden lasten vanhemmilla täytyy suullisen sopimuksen nojalla olla oikeus valita lähikouluksi Sipoon kunnan kanssa suullisesti sovittu kielikylpy Nikkilässä. Tämä noudattaisi myös Sipoon kunnan opetustoimen arvoperustaa kohtaa 3. Avoimuus ja palvelualltius.*

Käsittely:

Kunta on tiedottanut palveluverkostaan ennen oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä voimassa olleiden päätösten ja linjausten mukaisesti ja siten noudattanut tiedottamisesta voimassa olleita säädöksiä ja ohjeistuksia.

Sopimuksen solmimisesta säädetään yleisesti oikeus-toimilaissa (Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista). Kunta ei tee kuntalaisten kanssa sopimusta palveluiden tuottamisesta ja tai niiden tuottamistavasta. Kunnan palveluista ja palveluverkosta tiedottaminen ei näin ollen tarkoita, että kunta tekee kuntalaisten kanssa juridisen sopimuksen.

Kunnan toimintaa ohjaa ensisijaisesti kuntalaki. Kunta voi järjestää sille laissa säädetyt tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Lakisääteisessä yhteistoiminnassa järjestämisvastuu on kunnan puolesta toisella kunnalla tai kuntayhtymällä.

Tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:

- 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta;*
- 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä;*
- 3) tuottamistavasta;*
- 4) tuottamisen valvonnasta;*
- 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.*

Kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. (Kuntalaki 8 § Järjestämisvastuu)

Kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Palvelusetelin käytöstä säädetään erikseen.

Julkisen hallintotehtävän kunta voi kuitenkin antaa muulle kuin viranomaiselle vain, jos siitä erikseen lailla säädetään.

Kunnan tai kuntayhtymän hankkiessa laissa säädettyjä palveluja muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy kuntalain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu järjestämisvastuu. Tämän lisäksi palvelujen tuottajan vastuu palveluista määräytyy sen mukaan, mitä tässä laissa tai muualla säädetään, sekä mitä kunta tai kuntayhtymä ja palvelujen tuottaja sopivat. (Kuntalaki 9 § Palveluiden tuottaminen)

Kunnalla on siten lähtökohtaisesti oikeus päättää omasta palveluverkostaan voimassa olevien säädösten puitteissa. Kunta voi tehdä palveluverkkoonsa muutoksia, mikäli se katsotaan aiheelliseksi. Muutosten toteuttamisessa on noudatettava asiasta annettuja säädöksiä.

Edellä mainitun mukaisesti kunnalla on oikeus päättää omasta kouluverkostaan. Keskeisin sitä ohjaava säädös on perusopetuslain 6 §. Se edellyttää, että opetus järjestetään siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta saavalle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. (6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen)

Perusopetuslain 28 § mukaisesti oppilaalla on oikeus käydä 6 § osoitettua lähikoulua.

Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaijaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä Perusopetuslain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaiikka.

Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syyistä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaiikkaa. (6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen) Perustelluksi syyksi voidaan katsoa se, että kunta tekee kouluverkkoon muutoksen, jonka seurauksena perusopetuksen aloittavan oppilaan koulumatka lyhenee.

Kielikylpyopetus on osa kunnan antamaa perusopetusta. Sen toimintaa ohjaa perusopetuslaki ja perusopetusasetus. Opetushallituksen laatimissa Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään lähtökohdat kielikylpyopetuksen toteuttamistavoista. Mikäli kunta on päättänyt tarjota kielikylpyopetusta, säädösluontoista opetussuunnitelman perusteita pitää noudattaa sen mukaisesti, missä määrin opetusta annetaan. Oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen kohdalla kyse on opetuksessa aloittavista oppilaista, jolloin he eivät toiminnallisesti vaihda opetuspaikkaa. Sen sijaan he aloittavat opintonsa muussa kuin kunnan aikaisemmin tiedottamassa paikassa. Siksi päätöstä tehdessä on noudatettu hyvän hallinnon periaatteisiin kuuluvaa suhteellisuusperiaatetta.

Kuntalaki ja hallintolaki määrittelevät, miten palveluverkkoon tehtävät muutokset tulee suorittaa. Asiaa tarkastellaan tarkemmin kohdassa kolme.

Sipoon kunta tarjoaa sipoolaisille mahdollisuuden suorittaa oppivelvollisuus laajamittaisena kielikylpyopetuksena, joka alkaa varhaiskasvatuksessa lapsen ollessa 4-vuotias. Kielikylpyopetukseen voi osallistua vielä esiopetuksen alkaessa. Muille ikäluokille otetaan uusia oppilaita suomenkielisen koulutusjaoston hyväksymien oppilaaksiottoperiaatteiden mukaisesti.

Sivistysvaliokunnan päätöksen § 73 18.11.2020 mukaisesti kielikylpyopetus jatkuu Leppätien koulussa. Toiminta laajenee Etelä-Sipooseen lukuvuoden 2021–2022 alussa. Toiminta sijoitetaan Sipoonlahden koulukiinteistöön. Opetus on toistaiseksi osa Leppätien koulun toimintaa ja koulun rehtori vastaa toiminnasta. Päätöksen seurauksena ainoastaan Etelä-Sipoossa asuvien oppilaiden lähikoulu vaihtuu aikaisemmin tiedotetusta Leppätien koulun Leppätien yksiköstä Sipoonlahden yksikköön niiden oppilaiden osalta, jotka aloittavat opetusvelvollisuutensa suorittamista ensimmäisellä vuosiluokalla lukuvuoden 2021–2022 alussa tai sen jälkeen.

Kohta 7. Laajenuksessa aloittavien oppilaiden perusopetus ei ole tasa-arvoista Leppätiellä opiskelevien oppilaiden kanssa sillä Leppätiellä oppilaat eivät joudu vastaavasti opiskelemaan koko alakoulun aikaa yhdysluokassa.

Sipoon opetussuunnitelmassa kielikylvystä on määritelty seuraavasti: ”Kielikylpykieli ei ole pelkkä tavoite, vaan oppimisen väline. Siksi on tärkeää, että kieltä opetetaan samalla, kun opiskellaan jonkin muun oppiaineen sisältöjä. Lapsia ja nuoria kannustetaan kielikylpykielen käyttöön alusta lähtien ja heidän odotetaan käyttävän sitä kommunikoidessaan kielikylpyhenkilöstön ja muiden kielikylvyssä olevien lasten ja nuorten kanssa. Kielikylpyopetuksessa Sipoossa käytetään vaihtelevia oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä, jotka antavat lapsille ja

nuorille mahdollisuuden kuulla ja tuottaa itse kielikylpykieltä aktiivisesti, luontevasti ja monipuolisesti.

Kodin ja varhaiskasvatuksen/koulun välinen yhteistyö korostuu kielikylpyopetuksessa, koska opetusta annetaan muulla kuin ensikielillä. Kielikylpytoiminnassa huoltajien sitoutumisella lapsensa koulunkäynnin tukemiseen on erityisen suuri merkitys. Varhaiskasvatus ja koulu tekevät tiivistä yhteistyötä, mm. osallistuminen eri juhliin, koulukummitoiminta, säännölliset vierailut ja vanhempainillat. Monikielisyys näkyy koulun toimintakulttuurissa mm. juhlissa, kielikylvyn tapahtumissa ja koulun sisäisessä tiedottamisessa sekä tutustumalla suomenruotsalaiseen kulttuuriin.”

Sivistyslautakunnan päätös nopeuttaa kielikylvyn laajentaminen Etelä-Sipooseen vajailla oppilasmäärillä estää Sipoon opetussuunnitelman mukaisen koulun toimintakulttuurin noudattamisen.

Yhdysluokkaopetuksena hyvin pienellä ryhmällä toteutettava kielikylpyopetus Etelä-Sipoossa ei mahdollista osallistumista kielikylpykielillä juhliin ja, koulutoimintaan kun toiminta on suomenkielisen Sipoonlahden koulun yhteydessä.

Vajaalla oppilasryhmällä aloittaminen syksyllä 2021 vaarantaa vuonna 2013–2016 syntyneiden eteläsipoolaisten kielikylpylasten kielitaidon kehittymisen sillä he tulisivat päätöksen mukaisesti olemaan hyvin pienessä yhdysluokassa suomenkielisen koulun tiloissa siten, että kaikki muut oppilaat ja opetus lähiympäristössä on suomenkielistä. Tämä on vastoin yhdenvertaisuuden periaatetta. Nikkilässä kielikylpyläiset ovat koulussa missä toimintakulttuuri on kielikylpykielistä ja riittävän suuret oppilasryhmät takaavat kielikylpykielen runsaan käytön koulun juhlissa ja toiminnassa.

Kielikylpykielen on kehityttävä samalle tasolle kaikilla kielikylpyläisillä riippumatta opetuspaikasta sillä siirryttäessä yläkouluun kielitaidossa ei voi olla eroja.

Käsittely:

Perustuslaki, yhdenvertaisuuslaki, hallintolaki ja perusopetuslaki määrittelevät, miten yhdenvertaisuus pitää huomioida opetustoiminnassa. Yhdenvertaisuusperiaate velvoittaa viranomaisia tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen.

Valtakunnalliset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) painottavat yhteistyön merkitystä kaikessa koulun arjen toiminnassa. Erityisen tärkeänä pidetään rakentavaa ja toinen toistaan kunnioittavaa yhteistyötä koulun ja oppilaiden huoltajien välillä. Eheän oppimispolun varmistamiseksi koulu toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten kanssa. Hyvä yhteistyö kerho- sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa edistää oppilaiden hyvinvointia. Yhteistyö nuoris-, kirjasto-, liikunta- ja kulttuuritoimen, poliisin sekä seurakuntien, järjestöjen, yritysten ja muiden lähiympäristön toimijoiden kuten luontokoulujen, museoiden ja nuorisokeskusten kanssa lisää oppimisympäristöjen monipuolisuutta ja tukee koulun kasvatustehtävää. (Valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet 5.2 Yhteistyö).

Etelä-Sipoon kielikylpyopetuksella on lähtökohtaisesti hyvät mahdollisuudet toteuttaa yhteistyötä eri tahojen kanssa, koska sen kanssa samassa kiinteistössä toimii kaksi muuta koulua ja oppilaille tarjotaan kerhotoimintaa ja iltapäivätoimintaa kahdella kielellä. Lisäksi kiinteistössä sijaitsee kirjaston palvelupiste. Koska Sipoo antaa jokaiselle oppilaalle käyttöön henkilökohtaisen päätelaiteen, sen avulla oppilaat voivat olla kätevästi yhteydessä sekä Leppätien koulutalossa annettavaan kielikylpyopetukseen että muihin koulun ulkopuolisiin yhteistyötahoihin.

Etelä-Sipoon kielikylpyopetus on tarkoitus aloittaa samassa kiinteistössä, jossa lukuvuonna 2021–2022 toimii sekä Sipoonlahden koulu että Söderkulla skola. Kielikylpyopetukselle osoitetaan omat opetustilat, jotka ovat erillään kahden muun samassa kiinteistössä toimivan koulun tiloista. Kiinteistössä toimivilla kouluilla on myös yhteisiä opetustiloja (esim. liikuntasali), jotka ovat vastaavasti kielikylpyopetuksen käytössä.

Kielikylpyopetus on osa Leppätien koulun toimintaa. Toiminnasta vastaa Leppätien koulun rehtori. Opetuksen järjestämiseen osoitetaan riittävä määrä opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia, jotka kuuluvat Leppätien koulun henkilöstöön. Etelä-Sipoon kielikylpyopetukseen osallistuvat oppilaat voivat osallistua Leppätien toimipaikan tilaisuuksiin, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi ja mahdolliseksi. Asia määritellään koulun lukuvuosittaisessa työsuunnitelmassa.

Osa kielikylpyopetuksen opetuksesta annetaan opetussuunnitelman mukaisesti suomen kielellä. Sipoonlahden koulun opettajat voivat antaa ko. opetusta. Lisäksi opetuksen järjestämisessä voidaan tehdä yhteistyötä Söderkullan skolan kanssa. Kielikylpyopetukseen osallistuvilla 1–2 vuosiluokan oppilailla on mahdollisuus valita ruotsinkielinen koululaisten iltapäivätoiminta suomenkielisen toiminnan sijaan. Tällä tuetaan oppilaiden mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä opetuksen ohella ruotsin kieltä äidinkielenään puhuvien aikuisten ohjauksessa ja toimintaan osallistuvien ruotsinkielisten oppilaiden kanssa. Siksi on toivottavaa, että huoltajat valitsevat ruotsinkielisen iltapäivätoiminnan. Tämän lisäksi Etelä-Sipoon alueen kielikylpyoppilailla on mahdollisuus osallistua Sipoon kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden järjestämään ja koululaisille ilmaiseen ruotsin- tai suomenkieliseen harrastustoimintaan.

Perusopetuksen opetussuunnitelman luvussa 10.1.1 Laajamittainen kaksikielinen opetus määritellään kielikylpyopetuksen perusteet ja tavoitteet. Siinä ei määritellä, missä opetus järjestetään, miten opetusryhmät muodostetaan ja millaiset tilat opetukselle pitää osoittaa. Yleisesti kielikylpytoiminta toteutetaan osana suomenkielistä perusopetusta. Koska Sipoossa opetus on keskitetty omaan koulurakennukseen, kunnan kielikylpytoiminta on yleiseen käytäntöön verrattuna poikkeus.

Se, että toimintaa toteutetaan kahdessa eri paikassa, ei saa aiheuttaa tilannetta, jossa oppilaat ovat opetuksen osalta eriarvoisessa asemassa. Opetusta suunniteltaessa ja toteutettaessa on pidettävä huoli siitä, että opetukselle määritellyt tavoitteet toteutuvat opetustiloista ja opetusryhmien muodostamisesta tai muusta opetukseen liittyvästä seikasta huolimatta.

Opetuksen järjestäjän velvollisuus on huolehtia, että opetukselle osoitetaan riittävät resurssit ja tukitoimet.

Sipoon suomenkielisessä perusopetuksessa on yhteensä neljä peruskoulua, joissa annetaan vuosiluokkien 1–6 opetusta. Kahdessa koulussa annetaan vuosiluokkien 7–9 opetusta. Koulujen tilat ja oppilasmäärät eroavat huomattavasti toisistaan. Silti jokaisen koulun kohdalla opetukselle ja toiminnalle asetetut tavoitteet ovat samat. Kouluilla on olosuhteet huomioiden oikeus järjestää ja toteuttaa opetus ja muu toiminta annettujen resurssien puitteissa. Oleellista on, että toiminnassa noudatetaan perusopetuslakia ja siihen liittyvää asetusta ja että opetuksessa saavutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt tavoitteet.

Koululla voi olla yksi tai useampi toimipaikka. Toimipaikkojen toiminta pitää järjestää olosuhteet huomioon ottaen samoin perustein, kuin tilanteessa, että toimipaikat olisivat erillisiä, itsenäisiä kouluja.

Opetusta ohjaa perusopetuksen valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet (2014), joka on luonteeltaan säädös. Kunnat ovat laatineet sen pohjalta omat opetussuunnitelmansa, jotka on Sipoossa hyväksytty kieliryhmittäin koulutusjaostoissa. Opetuksessa pitää noudattaa opetussuunnitelmaa ja opetuksessa pitää saavuttaa oppimiselle asetetut tavoitteet. Opetukseen osallistuvien oppilaiden määrä ei saa vaikuttaa siihen, päästäänkö asetettuihin oppimistuloksiin vai ei.

Opetussuunnitelman keskeinen tavoite on taata oppilaille tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti koulutuspaikasta ja opetusryhmästä riippumatta saavuttamaan oppimiselle asetetut tavoitteet. Opettajilla on virkavelvollisuus (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 17 §) huolehtia siitä, että opetussuunnitelmaa noudatetaan ja oppimistavoitteet saavutetaan. Näin ollen Etelä-Sipoossa aloittavan kielikylpyopetuksen päättyessä oppilailla on vastaavat edellytykset jatkaa opintoja vuosiluokilla 7-9 kuin Leppätien koulutalossa opiskelleilla oppilailla.

Kohta 8. Sipoon sivistystoimen on taattava, että opetushenkilökunnan on mahdollista voida hyvin ja tehdä yhteistyötä. Kiirehditty laajentaminen Etelä-Sipooseen tarkoittaa sitä, että kielikylpyaikuisia tulee lukuvuotena 2021–2022 olemaan enintään 2. Jos heistä toinen sairastuu, ei pätevää kielikylpyaikuista saada sijaiseksi. Usein flunssakaudella aikuiset sairastuvat yhtä aikaa tällöin kielikylvyn taso ei vastaa Nikkilässä toimivan kielikylvyn tasoa sillä Sipoossa pätevien pedagogien saaminen sijaiseksi on todella haastavaa ja kielikylvyssä sijaistavan pedagogin pitäisi hallita vielä lasten äidinkieli, kielikylpykieli sekä kielikylpy pedagogiikka. Vastaavaa ongelmaa ei ole Leppätien toimipisteessä sillä siellä talon omat pätevät aikuiset voivat tehdä tarvittavia järjestelyjä sairaspöissaolojen ajaksi siten, että epäpätevät sijaisuudet eivät kohdistu liikaa yksittäisiin opetusryhmiin. Opettajan hyvinvointi edellyttää toimivaa työyhteisöä ja kielikylpyopetusta pidetään erityisen vaativana työnä sillä opettavien sisältöjen lisäksi opetetaan jatkuvasti kielikylpykieltä. Sivistysjaoston päätös estää Etelä-Sipoossa ensimmäisten kielikylpyvuosien ajan toimivan ja hyvinvoivan työyhteisön muodostumisen. Tällaista ongelmaa ei olisi, jos toiminta aloitettaisiin myöhemmin, kun aloittavat lapsimäärät olisivat riittävän suuria siihen, että yhdysluokkia ei tarvittaisi.

Käsittely:

Laki kunnallisesta viranhaltijasta määrittelee keskeiset työnantajaa sitovat velvoitteet. Laki velvoittaa kuntaa huolehtimaan siitä, että viranhaltijalle annetaan virkasuhteesta johtuvat etuudet ja oikeudet sellaisina kuin ne hänelle kuuluvat. (LKV 11 § Yleisvelvoite)

Kunnan on työnantajana kohdeltava viranhaltijoita tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole viranhaltijoiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Määräaikaisissa ja osa-aikaisissa virkasuhteissa ei saa pelkästään virkasuhteen kestoajan tai työajan pituuden vuoksi soveltaa epäedullisempia palvelussuhteen ehtoja kuin muissa virkasuhteissa, ellei se ole perusteltua asiallisista syistä.

Viranhaltijan hoidettavana olevaa tehtävää tai työmenetelmiä muutettaessa taikka kehitettäessä kunnan on pyrittävä huolehtimaan siitä, että viranhaltija voi suoriutua tehtävänsä hoidosta. Työnantajana kunnan on myös pyrittävä edistämään viranhaltijan mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan urallaan. Kunnan on pyrittävä edistämään suhteitaan viranhaltijoihin samoin kuin viranhaltijoiden ja muiden palveluksessaan olevien keskinäisiä suhteita. (LKV 13 § Työyhteisön ja työilmapiirin kehittäminen)

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kiellosta säädetään yhdenvertaisuuslaissa. Tasa-arvosta ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa. (LKV 12 § Tasapuolinen kohtelu ja syrjintäkielto) Lisäksi kunnan pitää työnantajana noudattaa useita muita säädöksiä, joilla turvataan työntekijöiden työturvallisuus ja työhyvinvointi sekä luodaan edellytykset työssä onnistumiselle.

Sipoonlahden koulukiinteistössä aloittava kielikylpyopetus on Leppätien koulun alaista toimintaa. Järjestelyn tavoitteena on taata, että opetus saadaan toteutettua asianmukaisesti osaavan henkilöstön ja koulun johdon yhteistyönä. Etelä-Sipoossa työskentelevillä opettajilla on mahdollisuus tehdä pedagogista yhteistyötä sekä Leppätien koulun Leppätien yksikön kasvatus- ja opetushenkilöstön että Sipoonlahden koulutalossa toimivien Sipoonlahden koulun ja Söderkulla skolan kasvatus- ja opetushenkilöstön kanssa.

Leppätien koulun rehtorin virkavelvollisuuteen kuuluu huolehtia siitä, että mahdolliset kasvatus- ja opetushenkilöstön sijaistamiset huolehditaan asianmukaisesti niin, että oppilaiden oikeus opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen turvataan jokaisena koulupäivänä. Leppätien koulu suunnittelee sijaistointiaan liittyvät prosessit ja kuvaavat ne lukuvuosittain toimintasuunnitelmissaan, jotka suomenkielinen koulutusjaosto hyväksyy.

Vaikka kielikylpytoiminta alkaisi aikaisempien linjausten mukaisesti vasta vuonna 2024, mikään ei takaa, että valittajan esittämän oletuksen mukaisesti esiopetuksessa ja perusopetuksen ensimmäisellä vuosiluokalla olisi kummassakin 24 oppilasta. Koska lukuvuoden 2021–2022 nykyisin tiedossa olevien kielikylpyopetukseen osallistuvien eteläsipoolaisten esioppilaiden määrä on poikkeuksellisen alhainen, toiminnan aloittamiseen tarvittavan kasvatus- ja opetushenkilöstön määrä tulee olemaan valittajan esittämiä lukuja pienempi. Tämä ei kuitenkaan estä sitä, että opetus saadaan toimimaan säädösten mukaisesti kaikkina koulupäivinä.

Kohta 9. Yhdysluokkamuotoiselle opetukselle ei ole perusteita Sipoon kielikylvyssä. Perusopetusasetus määrittelee opetusryhmien muodostamisen perusteet. Sen mukaisesti opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, eri vuosiluokkien oppilaita voidaan opettaa samassa opetusryhmässä. Lisäksi Sipoon opetussuunnitelmassa on määritelty seuraavasti: ”Yhdysluokkaopetus Sipoossa: Sipoossa yhdysluokkaopetusta toteutetaan tarpeen mukaan. Yhdysluokalla opiskelevat oppilaat opiskelevat reaali- sekä taito- ja taideaineet vuorokurssiperiaatetta noudattaen. Äidinkielen ja kirjallisuuden, matematiikan ja kielten opetus toteutetaan oppilaiden vuosiluokkien mukaisesti.” Lisäksi perusopetuslain pykälä 30 määrittää, että ”opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet.” Kielikylvyn laajentaminen kiirehdityllä aikataululla tarkoittaa sitä, että vuonna 2014 syntynyt lapsi on vuosiluokat 1–6 kokonaan yhdysluokalla. Tälle ei ole mitään tarvetta sillä yhdysluokkaa ei tarvita, jos oppilas käy koulunsa Leppätiellä Nikkilässä. Kielikylpyopetus ei lähtökohtaisesti sovellu hyvin yhdysluokkamuotoiseksi opetuksesi, joten sivistyslautakunnan päätös on tältä osin vastoin hyvää hallintoa ja vastoin yhdenvertaisuuden periaatetta sillä Nikkilässä kielikylvyssä opiskelevat eivät joudu olemaan yhdysluokalla koko alakouluaikaa. Yhdysluokalla opiskelu koko alakoulun ajan vaarantaa perusopetuslaissa vaaditun mahdollisuuden tavoittaa opetussuunnitelmassa määritellyt asiat, jotka kielikylvyn kyseessä ollen sisältävät ainekohtaisten tavoitteiden lisäksi kielelliset tavoitteet. Nopeutettu kielikylvyn laajennus Etelä-Sipooseen ei toteuta perusopetusasetuksen lausetta tarkoituksen mukaisesta järjestämisestä. Ei ole mitenkään tarkoituksenmukaista aloittaa kielikylpyopetusta Etelä-Sipoossa päätöksen mukaisesti vain 8 oppilaan ryhmälle, kun lapsia ei ole riittävästi ja hankkeen rahoitus on pois muilta opetusryhmiltä. Laajennuksen aloittaminen syksyllä 2021 on täten vastoin perusopetusasetusta ja Sipoon opetussuunnitelmaa.

Käsittely:

Opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä (Perusopetuslaki 30 §).

Hallituksen esityksen mukaan kyseisen pykälän 1 momentin tarkoituksena on turvata oppilaalle opetussuunnitelman mukainen opetus ja tarpeellinen ohjaus kaikkina koulun työpäivinä. Opetussuunnitelmassa voidaan määrätä käytettäväksi opetusmenetelminä esimerkiksi työelämään tutustumista tai kohtuullisessa määrin itsenäistä työskentelyä, jolloin oppilaalla ei ole jatkuvaa välitöntä vuorovaikutusmahdollisuutta opettajan kanssa

Kunnan velvollisuus on varmistaa ja taata, että annettava opetus on kaikilta osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen perusteella laaditun kunnan oman opetussuunnitelman mukaista. Kunta voi tarvittaessa tehdä omaan opetussuunnitelmaansa muutoksia ja tai tarkennuksia.

Opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet (Perusopetuslaki 30 §). Laki ei ota tämän tarkemmin kantaa opetusryhmien muodostumiseen. Asiaa

koskevassa hallituksen esityksessä (HE 86/97) ei myöskään ole mitään asiaa tarkentavaa mainintaa ko. lakipykälän osalta.

Sen sijaan perusopetusasetuksessa todetaan, että opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, eri vuosiluokkien sekä esi- ja lisäopetuksen oppilaita voidaan kuitenkin opettaa samassa opetusryhmässä tai antaa opetusta yhdessä muun koulun tai oppilaitoksen oppilaiden kanssa. (Perusopetusasetus 2 §)

Perusopetusasetuksen 2§ koskee myös kielikylpyopetusta. Kielikylpyopetus voidaan järjestää joko vuosiluokkaopetuksena tai yhdysluokkana sen mukaan, kuinka moni oppilas / luokka-aste osallistuu opetukseen.

Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on, että opetusryhmien muodostaminen joko käsittämään vain yhden vuosiluokan oppilaita tai yhdysluokkana ei lähtökohtaisesti vaaranna oppilaiden opetusta eikä aseta heitä säästösten vastaisesti keskenään eriarvoiseen asemaan. Oleellista on, että annettu opetus ja siihen varattavat tukiresurssit ovat riittävät, jotta oppilaiden oikeus oppimiseen on turvattu jokaisena koulupäivänä.

Lopputulema

Edellä mainittuun viitaten voidaan todeta, että valittaja ei ole esittänyt mitään sellaista seikkaa, jonka perusteella oikaisuvaatimus pitäisi hyväksyä. Näin ollen se tulee hylätä.

Esittelijä / Föredragande Sivistysjohtaja / Bildningsdirektör Pietinen Jukka

Ehdotus / Förslag Sivistysvaliokunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Bildningsutskottet besluter att avslå begäran av rättelse.

Käsittely / Behandling Lilli Kahri ehdotti, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Eva Kuntsi kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän ehdotuksen lisäksi oli tehty yksi kannatettu ehdotus, minkä vuoksi oli äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti seuraavaa äänestysmenettelyä: äänestys nimenhuudolla, jossa sivistysjohtajan ehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Kahrin ehdotusta kannattavat äänestävät "ei". Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys

Sivistysjohtajan ehdotus "jaa" - 6 ääntä:

Antti Skogster, Mandi Alaterä, Kenneth Albrecht, Juha Kytö, Juha Kopra ja Tom Sundbäck.

Lilli Kahrin ehdotus "ei" - 3 ääntä:

Caroline Högel, Lilli Kahri ja Eva Kuntsi.

Puheenjohtaja totesi, että sivistysvaliokunta on äänin 6-3 päättänyt hyväksyä sivistysjohtajan ehdotuksen.

Päätös / Beslut

Sivistysvaliokunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.
Pykälä tarkastettiin välittömästi kokouksessa.

Lilli Kahri ja Eva kuntsi jättivät asiaan eriävän mielipiteen.

Bildningsutskottet godkände föredragandens förslag.
Paragrafen justerades genast på mötet.

Lilli Kahri och Eva Kuntsi anmälde avvikande mening i ärendet.